

Punkt 9: 9. Godkendelse af ændringer i frivilligbus/landsbybus-projektet

24/27312

Sagsresumé

Regeringen har vedtaget tilskudspulje til frivilligbusser med det formål at styrke mobiliteten i landområderne. Tilskud fra puljen kan bruges i lokalsamfund, hvor der er begrænset adgang til kollektive transport til indkøb og drift af minibusser, der drives af frivillige.

Sønderborg Kommune har ansøgt om støtte til, at Mobilitetsforeningen, som er en forening, der er tilknyttet Landsbyforum og alle landsbylaugene, kan øge mobilitets-mulighederne med landsbybusser i tre landdistriktsområder; Kværs, Skelde og Tandslet. Trafikstyrelsen har den 20. december 2024 tildelt projektet støtte i en fireårig periode på 1.038.849 kr.

Mobilitetsforeningen har i indeværende år forsøgt at implementere et setup hvor foreningen havde fuldt ansvar for kontrakt, booking og driften af landsbybusser, men har måttet stoppe arbejdet på grund af udfordringer med blandt andet forsikring og moms ved leasing af minibusser, som det oprindeligt var planen.

Sønderborg Kommune har som projektholder mulighed for at overtage opgaven om kontraktindgåelse og bookingsystem. En sådan ændring vil betyde, at Mobilitetsforeningen fremadrettet vil stå for den daglige drift, herunder dagligt tilsyn, opsætning og afregning af ladeinfrastruktur samt administration af brugerbetaling. Mobilitetsforeningen vil ligeledes stå for markedsføringen af ordningen.

Mobilitetsforeningen medfinansierer 28 pct. af projektsummen som tilvejebringes ved brugerbetaling, mens de resterende 72 pct. finansieres af Trafikstyrelsen.

Teknik-, By- og Boligudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Teknik-, By- og Boligudvalget at godkende

- at Sønderborg Kommune indgår lejekontrakter på 3 el-minibusser samt aftale om bookingportal i henhold til tilsagnet fra Trafikstyrelsen.

Sagsfremstilling

Som følge af Regeringens landdistriktpolitiske udspil, blev der i efteråret 2024 afsat en pulje, som kunne ansøges af kommuner til drift og indkøb af frivilligbusser samt opsætning af ladeinfrastruktur: Puljen til Frivillighedsbusser. Sønderborg Kommune har på vegne af Mobilitetsforeningen, som er en forening der er tilknyttet Sønderborg Kommunes Landsbyforum og alle landsbylaugene, søgt om støtte til tre el-minibusser til placering i Kværs, Skelde og Tandslet i perioden august 2025 til august 2028. Trafikstyrelsen har den 20. december 2024 meddelt tilsagn om 1.038.849 kr. eksklusive moms til støtte af projektet.

I tilsagnet fra Trafikstyrelsen står, at Sønderborg Kommune som tilskudsmodtager er ansvarlig for Mobilitetsforeningens som medansøger udførelse af projektet eller dele heraf samt for anvendelsen af tilskuddet på samme måde, som hvis tilskudsmodtager selv havde udført hele projektet.

De tre fremtidige frivilligbusser vil blive benævnt som landsbybusser, da denne betegnelse er kendt fra tidligere ordninger i kommunen.

Formålet med projektet er at igangsætte og udbrede nye og andre mobilitetsløsninger, som kan give flere borgere bedre adgang til kollektiv og mere grøn transport. Dette med henblik på, at landdistrikterne skal være et godt sted at bo, leve og arbejde med mulighed for at kunne deltage i sociale arrangementer, indkøb, fritidstilbud mv.

I ansøgningen var der tale om, at de tre landsbybusser blev leaset hos en lokal forhandler og Mobilitetsforeningen stod for driften. Mobilitetsforeningen har de seneste måneder kunnet konstatere, at det ikke er en mulighed, at foreningen leaser minibusserne. Det skyldes udfordringer med hensyn til forsikring, når der er tale om forskellige frivillige chauffører på turene. Desuden kan Mobilitetsforeningen ikke momsregistreres og støtten fra Trafikstyrelsen reduceret dermed med 20 pct.

For at kunne gennemføre projektet ønsker Mobilitetsforeningen derfor, at Sønderborg Kommune overtager leasing- eller lejekontrakter samt aftale om bookingportal.

For at sikre at borgere og foreninger i landsbyerne har et godt kendskab til mulighederne, vil landsbybusserne blive markedsført i de tre områder, hvor landsbybusserne placeres ligesom der inviteres til lokale informationsmøder, hvor der redegøres for alle mobilitetsmuligheder.

Brugerne af landsbybusserne skal betale en fast pris pr. time eller dag. Denne betaling dækker puljens krav om egenfinansiering og går til drifts- og administrationsomkostninger samt delvis til leasing af busserne.

Mobilitetsforeningen varetager fremadrettet følgende administration i forbindelse med landsbybusserne: opsætning og afregning af ladeinfrastruktur, markedsføring og administration af medlemsbetaling, tilsyn og renholdelse, klargøring mv. som varetages af en landsbybus-pedel i hvert område

Forholdene omkring kommunens involvering som lejer af busserne er afdækket juridisk og falder under kommunalfuldmagten.

Mulig løsning på udfordringerne i projektet

Sønderborg Kommune har som tilskudsmodtager flere muligheder for at gennemføre projektet i hht. projektbeskrivelsen. Eksempelvis kan kommunen leje minibusser gennem et udlejningsfirma, hvor forsikring af de 3 el-minibusserne og personer er en del af lejen.

Det er undersøgt, om kommunen kan lease minibusser. Dette kan ske til en lavere pris i forhold til leje, men forsikringsdelen kan ikke afklares de næste måneder pga. en igangværende udbudsrunde i kommunen. Derfor anbefales en løsning gennem traditionelt udlejningsfirma, der inkluderer forsikring m.m.

I forbindelse med at busserne kan lejes af forskellige landsbyborgere, borgeren afgive oplysninger og underskrive en erklæring, der bl.a. omfatter ansvar for vanvidskørsel. I tilfælde af vanvidskørsel kan Sønderborg Kommune retsforfølge den ansvarlige, idet et eventuelt krav fra udlejningsfirmaet vil blive rettet mod Sønderborg Kommune, som kontraktmæssig lejer af busserne. Som aftalepart i forhold til Trafikstyrelsen vil denne risiko imidlertid være til stede uanset hvilken leje/leasingaftale der indgås.

Projektet løber i op til fire år fra januar 2025, men vil blive ansøgt forlænget på grund af den forsinkede opstart. I de næste måneder vil ladestandere blive opsat i Kværs, Skelde og Tandslet, og der afholdes informationsmøder for borgerne i de tre landsbyer, hvor tidsplan også vil blive fremlagt.

Teknik-, By- og Boligudvalget anmodes om godkendelse af indgåelse af kontrakt om landsbybusser og bookingsystem til tre landsbybusser.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansieringen sker fra tilsagnet om støtte fra Trafikstyrelsen.

Beslutning Teknik-, By- og Boligudvalget den 02-12-2025

Godkendt.